

Bestrijding invasieve exoot de Aziatische hoornaar

Betreft: Informatie over de Aziatische hoornaar

Putten, 28 november 2024

Het ImkersOverleg is een samenwerkings verband van de georganiserde imkerij in Nederland bestaande uit de Nederlandse Vereniging van Bijenhouders (NBV), Imkers Nederland (IN), de Beroepsvereniging van Nederlandse Imkers (BVNI) en de Biologische Dynamische Imkers (BD-werkgroep). Het ImkersOverleg vraagt uw aandacht voor samenwerking op landelijk en lokaal niveau met betrekking tot de bestrijding van de Aziatische hoornaar.

De Aziatische hoornaar (*Vespa velutina*) is een invasieve exotische wesp die afkomstig is uit Zuidoost-Azië. De soort is per ongeluk in Europa geïntroduceerd via een zending aardewerk uit China in 2004. Sindsdien heeft de Aziatische hoornaar zich snel verspreid over verschillende Europese landen, waaronder Frankrijk, Spanje, Portugal, Italië, België, Nederland, Duitsland, Zwitserland en het Verenigd Koninkrijk. In 2017 werd het eerste nest in Nederland op Schouwen-Duiveland aangetroffen. In de jaren daarna hebben ze zich steeds verder noordelijker kunnen verspreiden en is Artikel 19 van de Europese Invasieve Exotenverordening van kracht. Dit betekent dat Nederland verplicht is om doeltreffende maatregelen te nemen om de soort te beheersen. De provincies in Nederland dragen hiervoor de verantwoordelijkheid.

De Aziatische hoornaar vormt een bedreiging voor de biodiversiteit en de voedselzekerheid, omdat hij jaagt op belangrijke bestuivers, zoals honingbijen, hommels, zweefvliegen en solitaire bijen.

De Aziatische hoornaar maakt in de zomer enorme nesten met veel werksters en nageslacht. Eén nest consumeert in een jaar ongeveer 11 kg insecten, wat overeenkomt met zo'n 100.000 beestjes, en brengt aan het einde van het seizoen tientallen tot honderden nieuwe koninginnen voort die het volgende jaar een eigen nest kunnen stichten. Uit waarnemingen blijkt dat de soort vanuit het zuiden van Nederland snel oprukt richting het noorden van Nederland. In de komende jaren zal de Aziatische hoornaar overal in Nederland voorkomen en bestreden moeten worden.

De bestrijding van de AH is een verantwoordelijkheid van de provincies. Het ImkersOverleg heeft in 2023 de Taskforce Aziatische Hoornaar opgericht om de bestrijding van de AH te coördineren. De Taskforce heeft in elke provincie een netwerk van AH-contactpersonen bij lokale imkerverenigingen opgebouwd, die helpen bij de bestrijding door in het voor- en najaar de AH-koninginnen met selectieve vallen te vangen en die in de zomerperiode secundaire AH-nesten (die meestal hoog in boomtoppen hangen) opsporen, zodat ze door professionele bestrijders kunnen worden weggehaald.

De Taskforce zoekt bij het bestrijden van de AH samenwerking met andere natuurorganisaties en daarbij denken wij ook aan de jagersverenigingen met leden die veel in de natuur komen en die ook te maken krijgen met de Aziatische hoornaar. De jagers zouden bij het signaleren van een AH-nest contact kunnen opnemen met de lokale imkervereniging, die in overleg met de provincie het nest kan laten weghalen. Voorts zoeken wij voor onze zoekgroepen naar primaire en secundaire nesten van de Aziatische Hoornaar vrijwillers; jagers zouden zich bij een dergelijke lokale zoekgroep kunnen aansluiten.

Als jagers in specifieke situaties te maken krijgen met de AH als een AH-nest gesignaleerd wordt, is het van belang op de volgende zaken te letten:

- AH-nesten moeten met de groots mogelijke

voorzichtigheid benaderd worden; in de buurt van het nest (binnen 5 meter) is de AH zeer agressief.

- Het weghalen van een nest moet gedaan worden door een professionele ongediertebestrijder in een speciaal pak dat extra bescherming biedt. Daarbij wordt een stofzuiger of een schepnet gebruikt om de hoornaars op te zuigen of te vangen.
- Het verwijderen van een nest moet op een milieuvriendelijke manier gedaan worden, dus niet met gebruikmaking van pesticiden.

Meer informatie over de Aziatische hoornaar kunt u in onderstaande bronnen vinden:

- <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/aziatische-hoornaar>

Deze website van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit geeft informatie over de kenmerken, het nest, de melding en de bestrijding van de Aziatische hoornaar in Nederland.

- <https://www.bijenhouders.nl/themas/aziatische-hoornaar/>

Deze website van de Nederlandse Bijenhouders Vereniging beschrijft het gevaar, de levenscyclus, de herkenning en de opsporing van de Aziatische hoornaar voor de imkerij, fruitteelt en biodiversiteit.

- https://www.nvwa.nl/binaries/nvwa/documenten/plant/plant_ziekte-en-plaag/plaag/aziatische-hoornaar/rapport-de-aziatische-hoornaar-in-nederland/de-aziatische-hoornaar-in-nederland.pdf

Dit is een rapport van de NVWA over de verspreiding, de ecologie, de impact en de beheersing van de Aziatische hoornaar in Nederland.

Wij stellen het zeer op prijs als u deze brief onder uw afdelingen en leden zou willen verspreiden. Wilt u over deze onderwerpen nadere toelichting, dan zijn wij uiteraard graag

bereid tot een gesprek.

Met vriendelijke groet,

namens de Taskforce AH,

Eric Blankert (ericblankert@hotmail.com, 06-28907060)

Ad van der Wiel (ad.vanderwiel@imkersnederland.nl,
06-20418102)